

Sygn. akt III KZ 47/22

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2022 r.

na posiedzeniu bez udziału stron,

w trybie art. 534 § 1 k.p.k. w zw. z art. 126 § 3 k.p.k.,

w sprawie A. D.

zażalenia skazanego na postanowienie sędziego Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 21 lipca 2022 r.,

sygn. akt IX Ka 1513/20, o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 22 czerwca 2021 r.,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 20 lipca 2020 r., w sprawie II K 35/20, A. D. został skazany za przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 287 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i art. 64 § 1 k.k. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Apelacje od tego wyroku wywiedli obrońca oskarżonego i osobiście oskarżony. Po ich rozpoznaniu, wyrokiem z dnia 22 czerwca 2021 r., w sprawie o sygn. akt IX Ka 1513/20, Sąd Okręgowy w Kielcach utrzymał w mocy zaskarżony wyrok (k. 311). Należy zauważyć, że na pierwszym terminie rozprawy w dniu 20 kwietnia 2021 r. nie był obecny skazany A. D. mimo, iż został o jej terminie prawidłowo zawiadomiony na deklarowany adres, podany przez siebie po

opuszczeniu Zakładu Karnego w S.; natomiast stawiał się wówczas obrońca z urzędu skazanego (k. 279, 280, 283). Sąd Okręgowy w Kielcach uznał na podstawie art. 133 § 1 i 2 k.p.k. zawiadomienie dla oskarżonego za doręczone, albowiem było prawidłowo dwukrotnie awizowane. Również na drugim terminie rozprawy apelacyjnej w dniu 22 czerwca 2021 r. oskarżony nie był obecny, przy czym został prawidłowo zawiadomiony na podany przez siebie adres (k. 304 i 309), stawiał się natomiast obrońca z urzędu. Dopiero w dniu 26 października 2021 r. - a więc po upływie blisko czterech miesięcy - skazany złożył wniosek o przesłanie mu m.in. orzeczenia Sądu Okręgowego w Kielcach, uzasadniając swój wniosek tym, że został on niesłusznie skazany, rozprawy odbyły się pod jego nieobecność, a więc nie miał możliwości rzetelnej obrony (k. 319, 324). Akta sprawy udostępniono oskarżonemu w dniu 23 listopada 2021 r. i przesłano mu odpis wyroku Sądu Okręgowego wydanego w niniejszym postępowaniu (k. 328-329, 331). W dniu 2 marca 2022 r. do Sądu Okręgowego w Kielcach wpłynął wniosek skazanego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 22 czerwca 2021 r. (k. 347-354). Na mocy postanowienia z dnia 21 lipca 2022 r., sygn. akt IX Ka 1513/20, Sąd nie uwzględnił wniosku skazanego o przywrócenie terminu stwierdzając, że zgodnie z treścią art. 126 § 1 k.p.k., jeżeli niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, strona może w zawitym terminie 7 dni od daty ustania przeszkody zgłosić wniosek o przywrócenie terminu. Taka jednak sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie, dlatego też przywrócenie terminu było niemożliwe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skarżącego nie zasługiwało na uwzględnienie. Jak wynika z treści środka odwoławczego, A. D. podstawy do przywrócenia terminu zawitego upatrywał przede wszystkim w fakcie nieuwzględnienia przez Sąd Okręgowy w Kielcach wniosku o przywrócenie terminu, co prowadziło do bezprawnego odmówienia dalszego postępowania odwoławczego, a także w tym, że został niesłusznie skazany, bowiem liczne dowody wskazują na jego niewinność.

Podniósł również, że nie wiedział o terminie rozprawy odwoławczej, gdyż awizo dwukrotnie nie zostało doręczone do skrzynki pocztowej, a informacji o

rozprawie nie przekazał mu obrońca z urzędu, który tym samym naruszył zasadę rzetelności.

Należy zauważyć, iż zgodnie z art. 524 § 1 k.p.k., jeśli oskarżony chce wystąpić o sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, powinien złożyć wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem w sądzie odwoławczym, który je wydał, w terminie zawitym 7 dni od daty jego ogłoszenia, a jeżeli ustawa przewiduje doręczenie orzeczenia, od daty jego doręczenia. W niniejszym przypadku ustawa nie przewidywała doręczenia orzeczenia, a więc termin 7-dniowy zaczął biec od dnia ogłoszenia wyroku.

Zgodnie z art. 422 k.p.k. w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia wyroku, strona może złożyć wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Wniosek taki składa się na piśmie. Z art. 422 § 2a k.p.k. wynika, że dla oskarżonego pozbawionego wolności, który nie ma obrońcy i - pomimo złożenia wniosku o doprowadzenie go na termin rozprawy, na którym ogłoszono wyrok - nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku, termin wymieniony w § 1 biegnie od daty doręczenia mu wyroku. W rezultacie, jedynie oskarżony, którego nie sprowadzono na rozprawę pomimo jego wniosku, a który nie miał także obrońcy, może oczekiwać, że zostanie mu doręczony odpis wyroku. W takiej zaś sytuacji termin na złożenie wniosku o uzasadnienie biegłby od daty doręczenia. W niniejszej sprawie jednak termin 7-dniowy biegł od daty wydania wyroku, ponieważ nie miała miejsca sytuacja z art. 422 § 2a k.p.k. Dlatego też słusznie Sąd Okręgowy w Kielcach uznał wniosek skazanego za złożony po terminie, a przywrócenie terminu – za niemożliwe. Trafnie bowiem ocenił, że wskazane przez skarżącego okoliczności, mające przemawiać za koniecznością przywrócenia terminu, nie wskazują na to, by zaistniały przyczyny od strony niezależne, uniemożliwiające skarżącemu dowiedzenie się o zapadłym wobec niego wyroku Sądu odwoławczego.

Warunkiem formalnym wniosku o przywrócenie terminu, o którym mowa w art. 126 § 1 k.p.k., jest bowiem po pierwsze, wykazanie, że niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, a po drugie, złożenie tego wniosku w terminie 7 dni od daty ustania przeszkody, która uniemożliwiała dokonanie określonej czynności w ustawowym terminie. Trzecim warunkiem

formalnym jest złożenie pisma procesowego, co do którego strona uchybiła terminowi, a które powinna złożyć wcześniej.

Jest rzeczą oczywistą, że wykazanie przesłanki dotyczącej tego, iż niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, obciąża stronę, która wnosi o przywrócenie terminu.

W niniejszej sprawie oskarżony nie uprawdopodobnił w wystarczającym stopniu istnienia wątpliwości co do tego, że na podany przez niego adres do korespondencji nie dotarły zawiadomienia o terminie rozprawy odwoławczej, a także, iż obrońca z urzędu nie przekazał mu informacji o terminie i wyniku rozprawy odwoławczej.

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[as]